

OBSAH

Předmluva k českému vydání	5
Předmluva	35

Oddíl první

VÝVOJ ZEMĚDĚLSTVÍ V KAPITALISTICKÉ SPOLEČNOSTI

I. Úvod	43
II. Rolník a průmysl	47
III. Zemědělství v období feudalismu	54
a) Trojpolní hospodářství	54
b) Omezování trojpolního hospodářství zeměpanskou velkovýrobou	56
c) Přeměna rolníka v hladovějícího nuzáka	61
d) Trojpolní soustava se stává nesnesitelným poutem zemědělství	66
IV. Moderní zemědělství	69
a) Spotřeba a výroba masa	69
b) Střídavý osevní postup. Dělbba práce	73
c) Stroje v zemědělství	77
d) Hnojení, bakteriologie	87
e) Přeměna zemědělství ve vědu	91
V. Kapitalistický ráz moderního zemědělství	95
a) Hodnota	95
b) Nadhodnota a zisk	99
c) Diferenciální renta	107
d) Absolutní pozemková renta	114
e) Cena půdy	120
VI. Velkovýroba a malovýroba	133
a) Technická převaha velkovýroby	133

b) Nadměrná práce a nedostatečná spotřeba v malovýrobě	148
c) Družstevnictví	159
VII. Meze kapitalistického zemědělství	173
a) Statistické údaje	173
b) Zánik malovýroby v průmyslu	182
c) Omezené množství půdy	186
d) Větší závod není nezbytně lepší	188
e) Latifundium	195
f) Nedostatek pracovních sil	202
VIII. Proletarisace rolníka	211
a) Tendence k drobení půdy	211
b) Formy vedlejšího výdělků rolníků	223
IX. Rostoucí obtíže zemědělství vyrábějícího zboží	243
a) Pozemková renta	243
b) Dědické právo	246
c) Fideikomis a rolnický nedíl	249
d) Vykořisťování venkova městem	257
e) Vylidňování venkova	264
X. Zámořská konkurence potravin a industrialisace zemědělství	283
a) Vývozní průmysl	283
b) Železnice	287
c) Oblasti konkurence potravin	291
d) Pokles výroby obilí	301
e) Spojení průmyslu a zemědělství	312
f) Zatlačování průmyslu zemědělstvím	334
XI. Vyhlídky do budoucnosti	349
a) Hybné síly vývoje	349
b) Prvky socialistického zemědělství	355

Oddíl druhý

**SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÁ AGRÁRNÍ
POLITIKA**

I. Potřebuje sociální demokracie agrární program?	363
a) Vzhůru na venkov!	363
b) Rolník a proletář	365
c) Třídní boj a společenský vývoj	377

d) Zestátnění půdy	381
e) Zestátnění lesů a vod	388
f) Vesnický komunismus	392
II. Ochrana venkovského proletariátu	399
a) Průmyslová a zemědělská sociální politika	399
b) Spolčovací právo, čelední řády	400
c) Ochrana dětí	404
d) Škola	416
e) Práce žen	425
f) Kočovná práce	427
g) Normální pracovní den. Nedělní odpočinek	432
h) Bytová otázka	438
i) Pachtovné	443
III. Ochrana zemědělství	446
a) Sociální demokracie nezastupuje zájmy podnikatelů	446
b) Feudální privilegia. Lov	447
c) Rozptýlení pozemků	451
d) Meliorace půdy	455
e) Potírání epidemií	458
f) Státní pojištění	460
g) Družstva. Zemědělské vzdělání	465
IV. Ochrana venkovského obyvatelstva	468
a) Přeměna policejního státu v kulturní stát	468
b) Samospráva	471
c) Militarismus	471
d) Zestátnění nákladů na školy, chudinskou péči, cesty atd.	475
e) Bezplatné soudnictví	478
f) Náklady moderního kulturního státu	482
g) Buržoasní a proletářská daňová politika	486
h) Neutralisace rolnictva	498
V. Sociální revoluce a vyvlastnění pozemkových vlastníků	502
a) Socialismus a malozávod	502
b) Budoucnost vlastního domova	508